

**Відділ освіти
Петрівської районної державної адміністрації**

Районний методичний кабінет

Методичний порадник: робота з обдарованими дітьми

2012 р

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБКИ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ДИТИНИ

Загальні положення

1. Основою є діагностичні дані.
2. Критерії концентрації на саме цій дитині, а не на учневі, який має відповідати програмним вимогам.
3. Надавати можливість продуктивної та оригінальної праці й самостійної організації учнем свого оточення.
4. Створення простору для високого рівня мислення.
5. Залучення в систему навчання батьків такої дитини.
6. Надання дитині змоги спілкуватися з такими само обдарованими дітьми.
7. Відбір вчителів для обдарованих.
8. Неперервний розвиток професійного рівня вчителів, які працюють з обдарованими.

Головні завдання в роботі з обдарованими дітьми:

- створення максимально сприятливих умов для розвитку обдарованих дітей;
- розробка і поетапне впровадження нового змісту освіти, інтерактивних технологій навчання й виховання;
- створення сприятливих умов для самозростання, розвитку творчого потенціалу вчителів.

Напрямки організаційної роботи:

- удосконалення творчого потенціалу вчителів;
- організація роботи з обдарованими учнями;
- психолого-педагогічна підтримка діяльності учнів;
- робота з батьками.

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ПРОЕКТУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО МАРШРУТУ ОБДАРОВАНОГО УЧНЯ

Назва етапу	Зміст етапу	Напрямки діяльності		Підсумок етапу
		вчителя	учня	
Передпроектний	Визначення стратегії проектування. уточнення умов, які забезпечують становлення особистісних досягнень	Визначає цілі проектування індивідуального освітнього маршруту, уточнює умови	Аналізує свій особистий потенціал, визначає сфери діяльності, які задовольняють його інтереси	Вироблена чітка стратегія проектування, з'ясовані умови становлення особистісних досягнень
Організаційний	Психолого-педагогічна діагностика рівня особистих досягнень. Технологічне забезпечення проектування	Організовує діяльність по визначенню вихідного рівня особистісних досягнень. Вибір методів, прийомів, засобів	Здійснює само діагностику в процесі аналітичних бесід, в творах, анкетах. Робить прогнозування про своє можливе просування по сходинках досягнень і про засоби та способи становлення досягнень	Встановлено вихідний рівень особистісних досягнень, забезпечена технологічна складова проектування

Ціннісно-змістовного самовизначення	Включення учня до ціннісно-змістовного самовизначення	Пропонує обдарованому учню систему ціннісних установок, набір можливих освітніх цілей, допомагає сформулювати загальну ідею, задум індивідуального маршруту	Визначається із загальним задумом, відбирає цілі із запропонованих чи формує власні, орієнтуючись на їх цінності, особистісну значимість через знаходження власного смислу в освітньому процесі.	Обдарованим учнем усвідомлена ціннісна значимість досягнень. відбулося самовизначення обдарованого учня в освітньому процесі.
Програмування	Розробка чіткої програми (алгоритму) дій, направлених на досягнення особистісно значущих цілей	Надає допомогу обдарованому учню в розробці маршруту через конкретизацію задач, пропонує засоби та створює умови для конструювання маршруту, визначає тактику	Формулює ряд задач, спрямованих на реалізацію кінцевих цілей, розробляє і прописує повністю маршрут на навчальний рік, адаптується в створених педагогічних умовах, активно співпрацює з вчителем	Розроблена програма конкретних дій і кроків по реалізації індивідуального освітнього маршруту
Реалізації	Спільна реалізація вчителем та обдарованим учнем індивідуального освітнього маршруту	Сприяє повноцінному виконанню індивідуального освітнього маршруту обдарованим учнем, здійснює контроль його дій, створює відповідну психологічну атмосферу	Виконує індивідуальну програму становлення досягнень в різних областях діяльності, здійснює самоконтроль	Обдарованим учнем досягнуті позитивні результати в обраних областях діяльності, виявлені утруднення в становленні особистісних досягнень
Оціночно-корегуючий	Оцінка, аналіз та узагальнення результатів	Організує зворотній зв'язок, оцінює процес реалізації, сприяє корегуванню маршруту, надає підсумкові звіти	Самооцінка, корегування маршруту, звіт про особисті досягнення і особисті зміни	Обдарованим учнем усвідомлено зростання особистісних досягнень і особистий ріст в цілому

Рекомендації щодо роботи з обдарованими учнями на деяких етапах роботи

Виявлення обдарованих учнів

Для виявлення обдарованості використовуються самі різні методи: від простого педагогічного (і навіть батьківського) спостереження до спеціально розроблених, стандартизованих і валідованих тестових завдань, а також ігрових та тренінгових методів. Виявлення обдарованих учнів досить складна багатоступінчаста процедура. Як правило, застосовують сім діагностичних етапів:

- номінація (називання); імена кандидатів у обдаровані;
- виявлення проявів обдарованості у поведінці і різних видах діяльності учня на підставі даних спостережень, рейтингових шкал, відповідей на анкети тощо;
- вивчення умов та історії розвитку учня в сім'ї, його інтересів, захоплень відомості про родину, про ранній розвиток дитини, про його інтереси і незвичайні здібності за допомогою опитувальників та інтерв'ю;
- оцінка учня його однолітками;
- відомості про здібності, не виявляються в успішності і досягненнях з допомогою опитувальників;
- самооцінка здібностей, мотивації, інтересів, успіхів за допомогою опитувальників, самозвітів, співбесіди;
- оцінка робіт (екзаменаційних в т.ч.), досягнень, шкільної успішності;
- психологічне тестування: показники інтелектуального (особливості абстрактного та логічного мислення, математичні здібності, технічні здібності, лінгвістичні здібності, пам'ять і т.д.), творчого та особистісного розвитку учня за допомогою психодіагностичних тестів.

Пошук сфери творчої діяльності - етап, що включає в себе знаходження найбільш комфортного і прийняттого шляху роботи індивідуально для кожного учня.

Принципи диференціації **навчального плану**, які відображають особливості роботи з обдарованими учнями:

- зміст навчальної програми має зосереджувати в собі ретельно вироблене, комплексне і глибоке вивчення основних ідей, проблем і тем;
- навчальна програма для обдарованих учнів повинна здійснювати застосування навичок продуктивного мислення, щоб дати учням можливість переосмислити вже наявні знання і генерувати нові;
- навчальна програма для обдарованих учнів повинна давати їм можливість досліджувати постійно змінюється потік інформації;
- програма повинна сприяти підбору та використанню відповідних ресурсів для їх навчання;
- програма повинна сприяти самоврядуванню навчальним процесом з боку школярів і сприяти їх саморозвитку;
- програма повинна забезпечувати розвиток розуміння свого внутрішнього світу, а також природи міжособистісних відносин, соціальних взаємин, значущості охорони і захисту природи, культурних традицій;
- оцінка навчальної програми для обдарованих повинна вестися у відповідності з уже встановленими принципами, повинні враховувати більш високий рівень мислення, здатність до творчості і значну перевагу при виконанні завдань і в результатах діяльності.

Програма, спеціально розроблена для обдарованих учнів, може бути розглянута як якісно нова, відмінна від базової навчальної програми, і буде результативна при відповідній модифікації: змісту (ущільнення навчального матеріалу: введення в зміст тем і проблем, що вимагають міждисциплінарного підходу; використання більш складних концепцій і матеріалів); процесу (групова робота; прискорення темпу навчання; самоврядування і самоосвіта) і середовища навчання (можливість вибору форм та видів навчальної роботи, відмова від обмежень під час занять; розвиток творчих здібностей; розвиток незалежного мислення, заохочення дослідницького процесу).

У роботі слід дотримуватись наступних стратегій навчання:

- прискорене формування базових навичок шляхом реорганізації основної навчальної програми у відповідності до більш високих рівнів знань і розвитку обдарованих учнів ("**прискорення**");
- включення учнів в активну навчальну діяльність з розробки та вирішення проблем, у дослідну роботу ("**збагачення**");
- забезпечення учнів можливістю налагоджувати зв'язки всередині пропонованої системи знань за допомогою концентрації на ключових питаннях, ідеях і темах ("**міждисциплінарне навчання**").

У сучасному світі неможливо уявити собі роботу з обдарованими дітьми, не використовуючи комп'ютера. Інтерес до вивчення проблеми використання засобів ІКТ в навчанні і розвитку обдарованих дітей з кожним роком посилюється. Йде розробка методів навчання, орієнтованих на обдарованих дітей, методик виявлення та оцінки обдарованості, а також виявлення позитивних і негативних наслідків, які надає інформатизація на психічний розвиток обдарованих дітей.

Одним з дуже цікавих чинників, що створюють передумови для успішного навчання обдарованих дітей з використанням засобів ІКТ та Інтернету включно є те, що таких дітей характеризує висока самостійність у процесі пізнання, вони широко використовують "саморегулюючі стратегії" навчання і легко переносять їх на нові завдання. Також можна припустити, що розробка спеціальних комп'ютерних навчальних програм, що розширюють можливості реалізації нових способів і форм самонавчання та саморозвитку, а також комп'ютеризація контролю знань сприятимуть реалізації принципу індивідуалізації навчання, такого необхідного для обдарованих учнів. Завдяки сучасним засобам ІКТ склалися умови для індивідуалізації навчання, побудови адекватної запитами особистості індивідуальної освітньої траєкторії, розвитку творчого потенціалу обдарованої людини.

Однак до використання засобів ІКТ для занять з обдарованими дітьми потрібно підходити виключно обережно, тому що ці діти мають досить своєрідною, як правило, дуже вразливою, психікою і далеко не у всіх у них поряд з високим рівнем інтелектуального розвитку присутній такий же високий рівень розвитку психомоторних і комунікативних здібностей. Більше того, є у дитини дефекти в спілкуванні не тільки не будуть долатися, а навпаки, можуть посилитися. Обдаровані діти входять до "групи ризику" і по відношенню до таких негативних наслідків інформатизації, як "Інтернет-залежність", "ігрова комп'ютерна наркоманія" і т.п.

У той же самий час, при розумному і науково-обґрунтованому підході до освіти та розвитку обдарованих дітей з використанням Інтернету, можна орієнтуватися на наступні пріоритетні напрямки, які легко виявляються при аналізі існуючих на даний момент в Інтернеті ресурсів для обдарованих дітей, батьків і педагогів, які працюють з ними:

- використання мережі Інтернет для поширення інформації про специфіку навчання обдарованих дітей, методики, психології тощо;
- вихід на різні цільові групи зацікавлених читачів;
- психологічна і методична консультаційна допомога сім'ям, в яких обдаровані діти отримують домашнє виховання;
- створення мережових спільнот користувачів Інтернету, що займаються обдарованістю;

пошук і виявлення обдарованих дітей, онлайнове тестування;

- психологічна і методична консультаційна допомога сім'ям, в яких обдаровані діти отримують домашнє виховання;
- дистанційне навчання обдарованих дітей, проведення різноманітних курсів, окремих занять, факультативів, дослідницьких проектів і програм;
- дистанційна індивідуальна (менторська) підтримка обдарованих учнів і т.д.

Результативність співробітництва учня та педагога

На цьому етапі йде оцінка результатів діяльності учня і педагога.

Об'єктивна оцінка рівня досягнень учнів призначена для:

- ✓ отримання об'єктивної інформації про досягнуті учнями результати навчальної діяльності і ступеня їх відповідності вимогам освітніх стандартів;
- ✓ виявлення позитивних і негативних тенденцій у діяльності вчителя;

- ✓ встановлення причин підвищення або зниження рівня досягнень учнів з метою подальшої корекції освітнього процесу.

На даному етапі розвитку дітей - це тематичний контроль знань у рамках навчальної діяльності, обов'язкову участь обдарованих і талановитих дітей у конкурсах різного рівня, участь в інтелектуальних іграх, предметних олімпіадах, науково-практичних конференціях, заохочення обдарованих дітей.

Для успішної роботи з обдарованими дітьми вчителю необхідно:

1. Використовувати у своїй роботі систему пошуку обдарованих і талановитих дітей.
2. Виявляти здібності учнів за такими параметрами:
 - характеристика уваги;
 - особливості мислення;
 - характеристика пам'яті;
 - особливості темпераменту з урахуванням їх в організації навчальної діяльності.
3. Внести зміни до поурочних і тематичних планів, де передбачалась би цілеспрямована робота з кожною обдарованою дитиною.
4. Використовувати на уроках мотиваційні установки, які орієнтують учнів на навчання «хочу все знати», а не «хай мене навчать».
5. Використовувати на уроках самостійні творчі завдання, роботи пошукового характеру.
6. Поєднати навчальні знання з науковим пізнанням: науковим пошуком істини, експериментуванням, спостереженням у природі, синтезом і аналізом природних явищ.

Причини, що можуть знизити рівень результативності олімпіад:

- відсутність цілісної системної роботи з обдарованими учнями, епізодичність роботи;
- відсутність якісного випереджаючого навчання учнів, які беруть участь в предметних олімпіадах;
- недоліки у роботі вчителів з розвитку критичного та логічного мислення учнів;
- недостатня увага до завдань творчого характеру;
- нераціональне використання годин варіативної складової навчального плану;
- відсутність контролю за відповідністю результатів олімпіад з базових дисциплін кваліфікаційному рівню педагогічних кадрів;
- використання не на повну потужність науково-технічної, науково-дослідницької бази навчальних закладів для роботи з обдарованою молоддю.

ПОРАДИ ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРАЦІВНИКУ

1. Учитель не повинен вихвалити кращого учня. Не потрібно вирізняти обдаровану дитину за індивідуальні успіхи, краще заохотити спільні заняття з іншими дітьми .
2. Учителеві не варто приділяти багато уваги навчання з елементами змагання. Обдарована дитина частіше від інших ставатиме переможцем, що може викликати неприязнь до неї інших учнів .
3. Учитель не повинен робити з обдарованої дитини "вундеркінда". Недоречне акцентування на її винятковості породжує роздратованість, ревності друзів, однокласників. Інша крайність - зловмисне прилюдне приниження унікальних здібностей - звичайно, неприпустима.
4. Учителеві необхідно пам'ятати, що в більшості випадків обдаровані діти погано сприймають суворо регламентовані заняття, що повторюються.

Як розвивати творчі здібності обдарованих дітей

1. Підхоплюй думки учнів і оцінюй їх зразу, підкреслюючи їх оригінальність, важливість тощо.
2. Підкреслюй інтерес дітей до нового.

3. Заохочуй оперування предметами, матеріалами, ідеями. Дитина практично вирішує дослідницькі завдання.
4. Вчи дітей систематичній самооцінці кожної думки.
5. Виробляй у дітей терпиме ставлення до нових понять, думок.
6. Не вимагай запам'ятовування схем, таблиць, формул, одностороннього рішення, де є багатоваріантні способи.
7. Культивувай творчу атмосферу - учні повинні знати, що творчі пропозиції, думки клас зустрічає з визнанням, приймає їх, використовує.
8. Вчи дітей цінувати власні та чужі думки. Важливо фіксувати їх в блокноті.
9. Іноді ровесники ставляться до здібних дітей агресивно, це необхідно попередити. Найкращим засобом є пояснення здібному, що це характерно, і розвивати у нього терпимість і впевненість.
10. Пропонуй цікаві факти, випадки, технічні та наукові ідеї.
11. Розсіюй страх у талановитих дітей.
12. Стимулюй і підтримуй ініціативу учнів, самостійність. Підкидай проекти, які можуть захоплювати.
13. Створюй проблемні ситуації, що вимагають альтернативи, прогнозування, уяви.
14. Створюй в школі періоди творчої активності, адже багатого геніальних рішень з'являється в такий момент.
15. Допомагай оволодівати технічними засобами для записів.
16. Розвивай критичне сприйняття дійсності.
17. Вчи доводити починання до логічного завершення.
18. Впливай особистим прикладом.
19. Під час занять чітко контролюй досягнуті результати та давай завдання підвищеної складності, створюй ситуації самоаналізу, самооцінки, самопізнання.
20. Залучай до роботи з розробки та впровадження власних творчих задумів та ініціатив, створюй ситуації вільного вибору і відповідальності за обране рішення.
21. Використовуй творчу діяльність вихованців при проведенні різних видів масових заходів, відкритих та семінарських занять, свят.
22. Під час опрацювання програмового матеріалу залучай до творчої пошукової роботи з використанням випереджувальних завдань, створюй розвиваючі ситуації.
23. Активно залучай до участі в районних, обласних, Всеукраїнських конкурсах, змаганнях, виставках.
24. Відзначавай досягнення вихованців, підтримуй та стимулюй активність, ініціативу, пошук.
Створення позитивного настрою учнів на уроках.

Моніторинг якості роботи з обдарованими дітьми

Мета: Отримати об'єктивну, якісну інформацію щодо створення оптимальних умов для виявлення обдарованих учнів, надання їм підтримки у розвитку творчого потенціалу, самореалізації та самовдосконалення.

Моніторинг проводиться упродовж 3-х років (2010-2011 н.р., 2011 – 2012 н.р., 2012 - 2013 н.р.).

Технологія здійснення моніторингового дослідження якості роботи з обдарованими дітьми

1. Кількість відмінників та учнів, занесених до шкільного інформаційного банку даних „Обдаровані діти” (за типами обдарованості).
2. Кількість учнів, нагороджених районною стипендією „Обдарованість” (за останні 3 роки).
3. Система адресної підтримки та морального стимулювання обдарованих дітей, які є переможцями олімпіад, конкурсів, турнірів, спортивних змагань.
4. Систематизація матеріалів педрад, психолого – педагогічних семінарів, нарад при директорові , ШМО тощо, де розглядалися питання роботи з обдарованими учнями.
5. Інформація про НТУ (назва, рік реєстрації, кількість учнів – членів НТУ, структура, переможці I (шкільного) етапу конкурсу – захисту науково – дослідницьких робіт).
6. Відстеження доцільності вибраного напрямку профільних класів (моніторингові дослідження, контрольні зрізи, результати участі в олімпіадах, науково – дослідницьких конференціях та інших заходах відповідного спрямування).
7. Участь учнів у районних науково – практичних конференціях „Учнівська творчість” (кількість учасників, кількість переможців).
8. Участь учнів у I-IV етапах Всеукраїнських олімпіад із базових дисциплін.

Навчальний рік	Предмет /кількість (перемог) учнів																						
	Укр. мова і літ.	Іноземна мова	Історія	Осн. економіки	Основи правозн.	Математика	Інф. технології	Інформатика	Фізика	Хімія	Біологія	Географія	Трудове навчання	Рос. мова	Астрономія	Екологія	Юні знавці біблії	Укр. мова 3-4 кл.	Математика 3-4 кл.	Всього учасників	Всього перемог	Всього учнів у закладі	

9. Участь учнів у роботі Кіровоградської МАН УМ (кількість слухачів, кількість переможців II, III етапу конкурсу – захисту науково - - дослідницьких робіт).
10. Результати участі учнів у Всеукраїнських, Міжнародних конкурсах („Колосок”, „Кенгуру”, „Левеня”, „Бобер”, імені Петра Яцика тощо).
11. Участь учнів у районних чемпіонатах інтелектуальних ігор „Даугавпілс”, „КРОКС”, КВК, „Брейн – ринг”, „Що? Де? Коли?”, у районних, обласних, Всеукраїнських акціях, конкурсах, змаганнях із футболу, волейболу, баскетболу, шашок, шахів тощо.
12. Кількість педпрацівників, занесених до шкільного інформаційного банку даних учителів, які працюють із обдарованими дітьми.
13. Результати діагностики рівня професійної компетенції вчителів, які працюють із обдарованими дітьми.
14. Розробка авторських програм спецкурсів, гуртків, методичних вказівок для роботи із обдарованими учнями в системі факультативних занять.

15. Участь учителів у районних, обласних заходах із метою підвищення майстерності щодо роботи з обдарованими дітьми (семінари, конференції, методична сесія, заочна школа „Ерудит” тощо).

Алгоритм написання аналізу роботи зі здібними та обдарованими учнями

1. Наявність плану заходів чи шкільної програми щодо роботи зі здібними та обдарованими учнями.
2. Запровадження поглибленого вивчення предметів, профілізація та соціалізація навчання.
3. Співпраця з ВНЗ.
4. Методичний та психологічний супровід роботи зі здібними та обдарованими учнями.
5. Заохочення обдарованих учнів та їх вчителів.
6. Результативність роботи з обдарованими учнями:
 - участь у роботі МАН;
 - всеукраїнські учнівські олімпіади;
 - інтернетолімпіади;
 - турніри, конкурси, акції;
 - міжнародні та Всеукраїнські інтерактивні конкурси.
7. Управлінська діяльність з питань роботи з обдарованими дітьми (накази, педради, наради при директорові, заступнику, ШМО, перевірки).
8. Недоліки щодо реалізації завдань по роботі зі здібними та обдарованими учнями.
9. Пріоритетні завдання на наступний рік.

Зразок наказу

Про підготовку здібних та обдарованих
учнів до інтелектуальних змагань
20 __/ 20__ навчального року

Керуючись районною Програмою „Обдарованість” на 2011-2014 роки, затвердженою рішенням Петрівської районної ради 18.02.2011 № 54, з метою підготовки до участі в інтелектуальних змаганнях, розвитку здібностей і обдаровань учнів

н а к а з у ю :

1. Організувати роботу по підготовці здібних та обдарованих учнів до інтелектуальних змагань 20_/20_ н.року.
2. Затвердити списки учнів, які готуються до інтелектуальних змагань впродовж навчального року (додаток 1).
3. Використовувати додаткові, індивідуальні заняття, факультативи, курси за вибором, спецкурси та уроки для щотижневої роботи із зазначеними учнями (додаток 1).
4. Керівникам методичних об'єднань:
 - 4.1. надати методичну допомогу вчителям у підготовці учнів до змагань;
 - 4.2. поширювати досвід роботи з обдарованими учнями вчителів.....;
5. Заступнику директора з навчально-виховної роботи.....:
 - 5.1. взяти на контроль підготовку вчителями здібних та обдарованих учнів до інтелектуальних змагань;

- 5.2. узагальнити анкетування учнів щодо їх бажання поглибленої підготовки до змагань, проведені психологом та класними керівниками;
- 5.3. коригувати участь кожного з них не більш як у 2-3 олімпіадах, конкурсах з метою запобігання перевантаження та збереження фізичного і психічного здоров'я здібних та обдарованих учнів;
- 5.4. доповідати щомісячно про стан підготовки на нарадах при директорові;
- 5.5. вивчити та узагальнити досвід роботи з обдарованими учнями вчителя..... у термін доразом з керівником методичного об'єднання.
- 5.6. До ---.20... року погодити індивідуальні корекційні програми підготовки учнівського «олімпійського» резерву школи, використавши дані психологічного моніторингу розумових здібностей учнів.
6. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор школи

Зразок додатка 1 до наказу

Клас	Прізвище, ім'я учня	Олімпіади		Конкурси МАН	Турніри		Конкурси		ШБ викладача	Де проводиться підготовка
2-а	Іванов Іван						Ім. П.Яцика	Колосок		Додаткове заняття
5	Павленко Ірина	математика					Кенгуру			урок, гурток
6	Іванов Сергій	українська мова	історія рідного краю				Лелека			Індивідуальне заняття факультатив
9	Житченко Артур	інформатика		інформ			Ім. Т.Шевченка			курс за вибором
10	Петрова Алла	історія	географія	краєзнавство			Геліантус			Урок, Гурток, секція МАН
9	Білик Максим	фізика		фізич			Левеня			урок факультатив

Карта досягнень учнів _____ класу

за 20__/20__ навчальний рік

_____ загальноосвітньої школи Петрівського району

№	Прізвище, ім'я учня	Сфера академічних досягнень Відмінне навчання	Інтелектуальна сфера		Сфера творчого та продуктивного мислення (креативність)	Сфера спілкування та лідерства Лідери класних колективів	Сфера художньої діяльності Участь у творчих конкурсах	Рухова сфера Участь у спортивних конкурсах, змаганнях
			Участь у Всеукраїнських олімпіадах	Участь в інтелектуальних, інтерактивних конкурсах				
1								
2								

Умовні позначки. Ш – шкільні конкурси, олімпіади, змагання. Р – районні. О – обласні В- всеукраїнські Мн – міжнародні
I – перше місце II – друге місце III – третє місце У- учасник

План реалізації проекту (програми) «ОБДАРОВАНІСТЬ» у 20___/20___ навчальному році (Орієнтовний)

Мета : організаційне, методичне та управлінське забезпечення роботи з інтелектуально здібними та обдарованими учнями як одного із пріоритетних напрямків освітньої діяльності закладу освіти

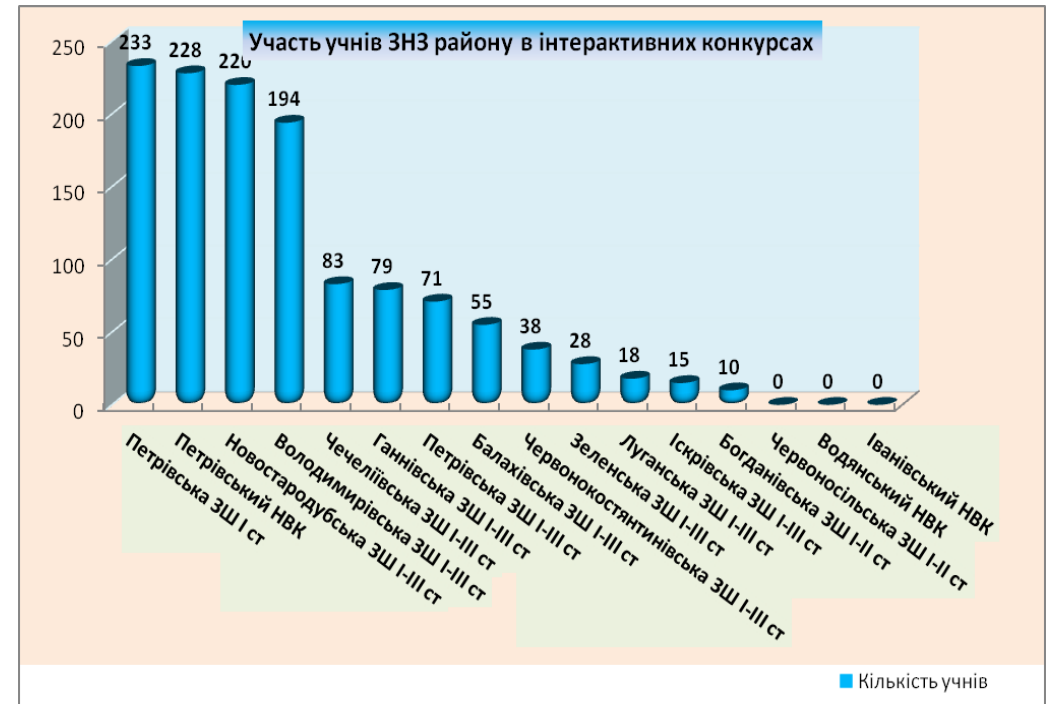
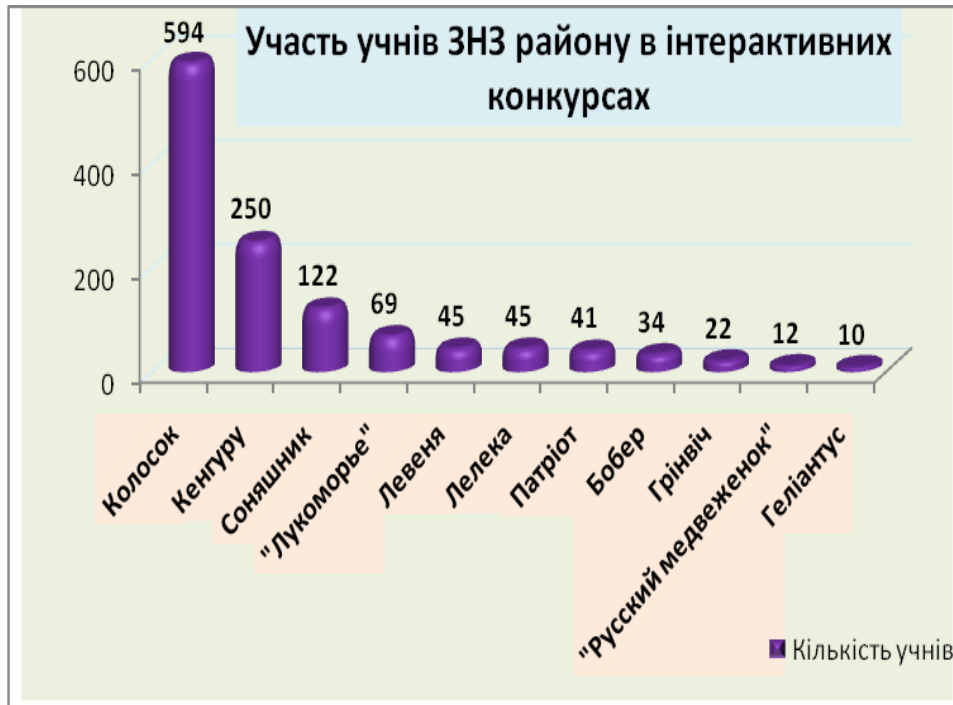
Місяць	Управлінська діяльність	Методична робота Організаційні заходи	Робота з учнями
Вересень	Наказ «Про проведення I (шкільного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад» Наказ «Про організацію роботи НУТ»	Оновлення шкільних банків даних обдарованих та здібних дітей Створення банку даних про диференційоване навчання в ЗНЗ Аналіз рівня навчальних досягнень учнів профільних класів, об'єктивність оцінювання за підсумками контрольних робіт.	Організація роботи шкільних факультативів, гуртків з навчальних дисциплін. Участь в обласному конкурсі «Ніхто не забутий, ніщо не забуте» Участь у обласному конкурсі «Галерея кімнатних квітів»
Жовтень	Наказ «Про підсумки проведення I(шкільного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад» Наказ «Про участь в II (районному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад» Наказ «Про участь в I етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН»	Нарада керівників ШМО з питань проведення шкільних олімпіад Робота вчителів по підготовці дітей до районних олімпіад	I(шкільний) етап учнівських олімпіад Конкурс «Я – громадянин» II етап Всеукраїнської акції «Флора України : компас у зелений світ»
Листопад	Наказ «Про підсумки участі в I етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН» Наказ «Про участь в II етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН»	Створення авторських програм щодо виявлення й розвитку обдарованості дітей	II (районний) етап учнівських олімпіад I етап конкурсу-захисту МАН обласні експедиції «Сто чудес України», «Краса і біль України» та «Червона книга Кіровоградщини»
Грудень	Наказ «Про підсумки участі в II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад» Наказ «Про участь в III етапі	Робота вчителів по підготовці дітей до участі в обласних олімпіадах	Конкурс «За здоровий спосіб життя» Написання контрольних робіт на

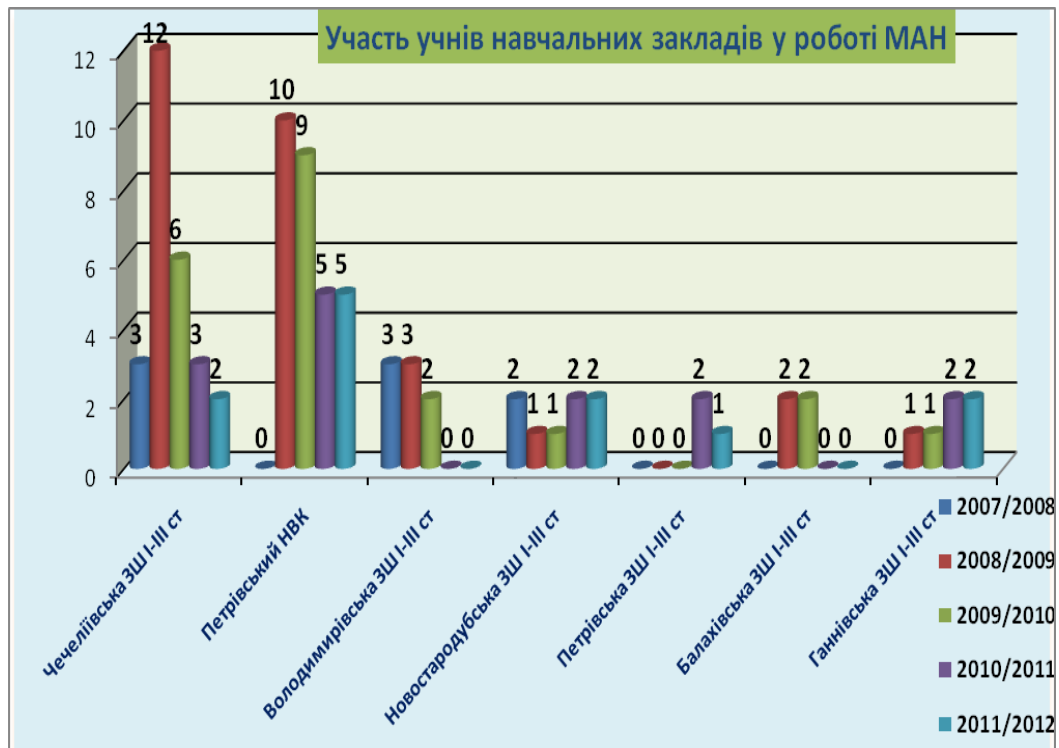
	Всеукраїнських учнівських олімпіад»		МАН
Січень	Наказ «Про підготовку здібних та обдарованих учнів до інтелектуальних змагань 20_/20_ н.року»		Обласний конкурс з організації туристсько-краєзнавчої, екскурсійної роботи в школах III етап олімпіад, районний фестиваль «Інгулецька росинка»
Лютий			III етап олімпіад II етап МАН Обласний конкурс ДЮП
Березень	Наказ «Про підсумки участі в III етапі олімпіад» Наказ «Про підсумки участі в II етапі МАН»		Районний фестиваль «Петрівщина має таланти»
Квітень	Наказ «Про рівень навчальних досягнень учнів профільних та спеціалізованих класів» Матеріальне та моральне заохочення вчителів-предметників за результатами роботи з обдарованими дітьми		Обласний конкурс ЮІДР
Травень	Наказ «Про підсумки роботи з обдарованими дітьми у 20_/20_ н.р.»		

Програма спостереження на уроці за здійсненням розвитку мислення учнів (Орієнтовна)

Рівні мислення	Що робить учитель	Що робить учень
Репродуктивне мислення	Пояснює, закріплює	Запам'ятовує, репродукує
Активне мислення	Ставить проблему, формує, розв'язує	Намагається зрозуміти, запам'ятати матеріал
Самостійне мислення	Ставить проблему, може формулювати її та пропонує учням самостійно розв'язувати	Сам відкриває незнане, проводить довеональні способи застосування, оригінальні способи розв'язання
Творче мислення	Загальна організація коригування, контроль, вмиле керівництво	Формує проблему, самостійно розв'язує, опрацьовує навчальний матеріал за підручником, конспектом

Результативність роботи з обдарованими учнями за 2011/2012 н.р.

Кількісний склад учасників обласних олімпіад

Результативність участі учнів закладів освіти в обласних олімпіадах (кількість перемог)

з/п	Заклад освіти	2007/2008 н.р.	2008/2009 н.р.	2009/2010 н.р.	2010/2011 н.р.	2011/2012 н.р.
1	Петрівська гімназія (НВК)	20	20	30	37	28
2	Чечеліївська ЗШ I-III ступенів	-	1	-	3	1
3	Луганська ЗШ I-III ступенів	4	2	-	-	2
4	Червонокосянтинівська ЗШ I-III ступенів	-	2	1	-	2
5	Ганнівська ЗШ I-III ступенів	-	-	-	-	1
6	Зеленська ЗШ I-III ступенів	-	-	-	-	1
7	Петрівська ЗШ I-III ступенів	-	-	-	-	2
8	Володимирівська ЗШ I-III ступенів	3	4	4	3	-
9	Новостародубська ЗОШ I-III ступенів	4	4	6	4	-
10	Балахівська ЗШ I-III ступенів	4	3	2	1	-

№ з/п	Назва закладу	2007/2008 н.р.	2008/2009 н.р.	2009/2010 н.р.	2010/2011 н.р.	2011/2012 н.р.
1	Петрівський НВК	3	3	4	7	8
2	Ганнівська ЗШ	Не брали участі	Не брали участі	Не брали участі	0	1
3	Зеленська ЗШ	Не брали участі	Не брали участі	Не брали участі	Не брали участі	2
4	Балахівська ЗШ	1	1	1	0	Не брали участі
5	Чечеліївська ЗШ	Не брали участі	0	Не брали участі	1	0
6	Володимирівська ЗШ	1	0	0	0	Не брали участі
7	Новостародубська ЗШ	0	0	0	0	Не брали участі
8	Луганська ЗШ	0	0	Не брали участі	Не брали участі	0
9	Червонокосянтинівськ	Не брали участі	0	0	Не брали участі	0
10	Петрівська ЗШ I-III ступенів	Не брали участі	Не брали участі	Не брали участі	Не брали участі	0